

[Boligministeren.]

ning på dette område, der i modsat fald måtte gennemføres. Det andet formål med dem er at komme et skridt videre frem mod en normalisering på boligmarkedet, og det tredje formål er at finde en udvej for at skabe et mere varigt grundlag for nedbringelse af lejen i nybyggeriet. Dernæst vil jeg som et fjerde formål med disse lovforslag pege på de forskellige mere konkrete ændringer i forhold til den bestående lovgivning som konsekvens af de erfaringer, der er gjort. Det er altså, hvad jeg gerne vil sige om baggrunden for lovforslagene.

Hr. Kaj Andresen sagde i sit indlæg, at der for folketinget foreligger en lang række redegørelser, rapporter og undersøgelser om boligspørgsmålet og boligproblematikken. Jeg opfattede ikke dette som en kritik af, at dette materiale foreligger; jeg kan vel sige, at aldrig har folketinget på boligområdet haft et så fyldestgørende og så fyldigt materiale som netop nu i denne situation, hvor vi står over for at skulle træffe nogle afgørelser, og vi ved i hvert fald nu, hvad sagkyndige på forskellige områder mener om disse spørgsmål.

Denne omtale af redegørelserne og rapporterne giver mig anledning til at sige, at en tale, jeg har holdt i Århus, i en enkelt avisoverskrift blev udlagt på den måde, at jeg skulle have fejlet vismandsrapporten af bordet. Jeg erkender — jeg er sely gammel journalist — vanskelighederne ved at sammentrænge en betragtning i en kort overskrift, og jeg erkender også det almindelige journalistiske behov for at gøre en overskrift så fængslende og interesserivakkende som muligt, men jeg vil dog gerne sige, at jeg betragter vismandsrapporten som et overordentlig værdifuldt aktstykke. Det kan være rigtigt, som hr. Kaj Andresen siger, at i og for sig siger den ikke noget, som vi ikke vidste i forvejen; på mange områder siger den det efter min mening på en bedre måde, end det hidtil er blevet sagt, og jeg vil navnlig fremhæve den analyse, som rapporten giver af den forskelsbehandling, som faktisk finder sted, hvis to mennesker med i øvrigt ens vilkår står over for at skulle erhverve en bolig og for den enes vedkommende havner i det nye og dyre byggeri og for den andens vedkommende havner i det beskyttede byggeri. Jeg synes,

det er en ganske interessant måde, hvorpå vismændene har stillet dette op. Jeg vil også gerne sige, at jeg synes, det er værdifuldt, at vismandsrapporten peger på, at det er noget meget afgørende at finde metoder og veje til nedbringelse af begyndelseslejen i nybyggeriet.

Når jeg sagde, at regeringen ikke ville følge vismændene, for så vidt angik tanken om varigt at sætte lejeværdien af enfamiliehuse op til 6 pct., så er det, fordi jeg mener, at dette grundlag er for højt sammenlignet med, hvad man i en ideal tilstand — det var jo idealtilstanden og endemålet, der her var tale om — kan forvente, at man for en gennemsnitslejlighed, og når det drejer sig om en gennemsnitsfamilies forhold, kan forlange reserveret til fordel for finansiering af boligudgiften.

Jeg er ked af, at formanden for det økonomiske råd har betegnet mig og andre politikere som vatnisser i anledning af, at vi nu står over for noget og ligesom ryster på hånden igen. Nu har jeg aldrig haft noget imod vatnisser; det er jo et hyggeligt julebillede, og det kan måske være, at det menes venligt, men jeg vil benytte denne lejlighed til at sige, at det er jo ikke alene et spørgsmål om noget strikte økonomisk, det er i høj grad også et spørgsmål om at respektere det tilknytningsforhold, som mennesker har til deres boliger. Vi kunne selvfølgelig sagtens lave en eller anden form for en opstilling, hvorefter vi flyttede dem, der bor i de seksværelses lejligheder, over i tolværelses lejligheder, og dem i de tolværelses lejligheder, hvis der var børn, over i de seksværelses lejligheder eller folk fra saneringskvarterer ud i nye kvarterer. Alt dette ved vi. Vi ved, at det skal gå i den retning, at det skal være tendensen, men jeg ved — det tror jeg også min forgænger som boligminister kan bekræfte — hvor meget der i virkeligheden knytter et menneske til en bolig. I visse tilfælde kan man endogså opleve, at mennesker har svært ved at rykke ud af, synes man, dårlige boligforhold til bedre boligforhold, som samfundet på en eller anden måde søger at sikre dem. Disse menneskelige faktorer kommer vi simpelt hen ikke uden om, hvis vi skal videre med problemet, og det var navnlig det, jeg gerne ville give udtryk for i min kommentar til vismandsrapporten, og så altså samtidig